

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Силабус навчальної дисципліни «Інклюзивна освіта в сучасному університеті»

1 – Загальна інформація

Назва ЗВО	Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка
Назва НД	Інклюзивна освіта в сучасному університеті
Автор (и)	<ul style="list-style-type: none">- Прізвище та ім'я: Близнюкова Олена- Науковий ступінь: кандидат психологічних наук- Вчене звання: доцент- Посада: старший викладач кафедри психології та соціальної роботи- Електронна пошта: o.m.blyzniukova@cuspu.edu.ua- Контакти, як можна зв'язатися: +380 663381601, Вайбер <ul style="list-style-type: none">- Прізвище та ім'я: Степаненко Аліна-Алла- Науковий ступінь: кандидат педагогічних наук- Вчене звання: доцент- Посада: доцент кафедри германських мов, зарубіжної літератури та методик їхнього навчання- Електронна пошта: a.v.stepanenko@cuspu.edu.ua- Контакти, як можна зв'язатися: +380 506359055, Вайбер
Назва ОП	Освітня програма підвищення кваліфікації / професійного розвитку науково-педагогічних і наукових працівників закладів вищої освіти та наукових установ
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	011 Освітні, педагогічні науки
Статус НД	Обов'язкова
Обсяг	1 ЄКТС / 30 годин
Мова викладання	Українська

2 – Анотація, мета та результати навчання

Анотація до НД	<p>Уявлення про НД</p> <p>НД поєднує теоретичні основи формування та реалізації парадигми вдосконалення викладання у вищій освіті в частині врахування особливостей здобувачів з особливими потребами, практичний інструментарій для її впровадження в університеті, з опорою на кращий зарубіжний вітчизняний досвід.</p> <p>Актуальність НД</p> <p>Вдосконалення викладання у вищій освіті є одним із пріоритетів розбудови Європейського простору вищої освіти (ЄПВО) (Єреванське комюніке, 2015) і розглядається як один із основних інструментів підвищення якості вищої освіти. Завдання впровадження парадигми вдосконалення викладання в університетах (інституційний рівень) та на рівні системних реформ у вищій освіті (національний рівень) зафіксовані та розкриті у Паризькому комюніке (2018 р.), Римському комюніке (2020 р.), Конвенції ООН про права людей з інвалідністю (2006 р).</p> <p>Інклюзивність забезпечує доступ до вищої освіти для різних соціально вразливих груп, біженців і мігрантів, сиріт, осіб з інвалідністю, постраждалих від військової агресії, етнічних і релігійних меншин тощо. У цьому контексті підвищується актуальність визнання результатів попереднього навчання, створення прозорих механізмів визнання кваліфікацій, насамперед біженців і внутрішньо переміщених осіб, запровадження мікрокваліфікацій (microcredentials) та освітніх мікромодулів.</p>
-----------------------	--

	<p>Міждисциплінарність НД НД належить до галузі знань «Освітні / педагогічні науки», поєднує у собі елементи освітньої політики, теорії організації, управління, педагогіки, психології та проєктного менеджменту</p> <p>Загальні компетентності Професійного стандарту викладача ЗВО, на розвиток яких спрямовано НД НД спрямована на розвиток таких ЗК Професійного стандарту:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ЗК07. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) - ЗК08. Здатність застосовувати кращі вітчизняні та зарубіжні практики у професійній діяльності - ЗК11. Здатність проявляти толерантність та повагу до культурної різноманітності - ЗК12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо <p>Професійні компетентності Професійного стандарту викладача ЗВО, на розвиток яких спрямовано НД НД спрямована на розвиток таких ПК Професійного стандарту:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Б1. Здатність проводити навчальні заняття та забезпечувати досягнення запланованих результатів навчання з урахуванням індивідуальних особливостей і потреб здобувачів освіти - Б2. Здатність консультувати здобувачів освіти з предмета навчальної дисципліни відповідно до їхніх індивідуальних освітніх потреб - В1. Здатність розробляти критерії та обирати інструменти оцінювання - Є2. Здатність переглядати й оновлювати освітню програму відповідно до вимог стандартів вищої освіти, внутрішньої системи забезпечення якості, потреб стейкхолдерів - Ж2. Здатність надавати експертні консультації особам, підприємствам і установам, організаціям з питань, що стосуються їх дослідницької та / або професійної діяльності
<p>Мета НД</p>	<p>НД спрямована на формування здатності науково-педагогічних працівників поєднувати теоретичні знання особливостей інклюзивного навчання в закладі вищої освіти на основі діючих тенденцій розвитку, європейських і національних стратегій та його кращі зарубіжні і вітчизняні практики.</p>
<p>Результати навчання (РН) НД</p>	<ul style="list-style-type: none"> - РН1. Виявляти та оцінювати тенденції розвитку вищої освіти та їхній вплив на викладання у вищій освіті в контексті інклюзивної освіти - РН2. Окреслити теоретико-методологічні засади організації інклюзивного навчання у ЗВО країн ЄС та України - РН3. Розробляти університетську рамку вдосконалення викладання в контексті впровадження інклюзивної освіти в моделях сучасного університету - РН4. Розробляти профіль викладача університету як приклад ідентичності власного ЗВО та інклюзивного компоненту в системі надання освітніх послуг та проаналізувати ключові показники ефективності безбар'єрного середовища - РН5. Розробляти/диверсифікувати контент робочої програми до різних цільових груп, спрямованої на вдосконалення викладання у вищій освіті в інклюзивному форматі - РН6. Розробляти модель і стратегію вдосконалення викладання в університеті здобувачів освіти в парадигмі інклюзії, здійснювати її лобювання та легалізацію

3 – Зміст НД та навчальна діяльність

<p>Зміст НД (модулі)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Модуль 1 (0,5 ЄКТС). Інклюзія у вищій освіті: особливості й технології в Україні та ЄС - Модуль 2 (0,5 ЄКТС). Інституційні політики та інструменти впровадження парадигми інклюзії у ЗВО
<p>Назва модуля</p>	<p>Модуль 1 (0,5 ЄКТС). Інклюзія у вищій освіті: особливості й технології в Україні та ЄС</p>
<p>РН, на які</p>	<p>- РН1. Виявляти та оцінювати тенденції розвитку вищої освіти та їх вплив на викладання у вищій</p>

спрямован о модуль	освіти в контексті інклюзивної освіти - РН2. Окреслити теоретико-методологічні засади організації інклюзивного навчання у ЗВО країн ЄС та України - РН3. Розробляти університетську рамку вдосконалення викладання в контексті впровадження інклюзивної освіти в моделях сучасного університету
Навчальна діяльність в аудиторії (6 год)	- Види навчальних занять ¹ : лекція-обговорення, семінар, практичне заняття - Види навчальної діяльності ² : дискусія, практичне завдання
Лекція (2 год.)	Тема: Теоретико-методологічні засади організації інклюзивного навчання у ЗВО країн ЄС та України Питання для обговорення: - Пріоритети розвитку ЗВО в контексті інклюзивної освіти - Європейські принципи інклюзії - Тенденції розвитку інклюзії у вищій освіті в Україні
Семінар (2 год.)	Тема: Концептуальні підходи до впровадження інклюзивної освіти в моделях сучасного університету Питання для обговорення: - Моделі сучасного університету, профіль викладача, європейський досвід - Приклади інституційних стратегій та організаційних європейських рішень для впровадження інклюзивної освіти (Кейс-метод) Завдання: - Обрати для аналізу один європейський ЗВО, що за профілем ідентичний Вашому університету. - Проаналізувати його інституційні політики та організаційні структури, що спрямовані на впровадження інклюзивної освіти
Практичне завдання (2 год.)	Тема: Ідентичність власного університету та інклюзивний компонент у системі надання освітніх послуг Завдання: - Проаналізувати базові документи Вашого університету (статут, стратегія, кодекс тощо) в контексті інклюзії - Удосконалити/розширити профіль викладача з урахуванням інклюзивного компоненту
Самостійн а робота (5 год.)	- Види навчальної діяльності: практичне завдання, груповий проект
Практичне завдання (5 год.)	Тема: Інклюзивний компонент та його відображення в профілі викладача університету Завдання: Враховуючи сучасні тенденції розвитку та викладання у вищій освіті, кращі зарубіжні та вітчизняні практики впровадження викладацької майстерності: - Виокремити змістове наповнення інклюзивного компоненту в профілі викладача університету - Презентувати Профіль, обґрунтувавши ідентичність ЗВО та пріоритет викладацької майстерності
Ресурси³	- Презентації, надані викладачем під час лекції та семінарського заняття - Конвенція про права осіб з інвалідністю 2006 р. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_g71#Text

¹ Види навчальних занять – лекція, практичне / семінарське / лабораторне / індивідуальне заняття, консультація, майстер-клас тощо

² Види навчальної діяльності студента – практичні завдання, проекти, дискусії, презентації, лабораторні завдання, есе, реферати тощо

³ Рекомендовані ресурси – друковані, Інтернет-джерела, бази даних, віртуальні лабораторії, технічне і програмне забезпечення / обладнання тощо

	<ul style="list-style-type: none"> - Європейський форум з навчання і викладання. https://www.eua.eu/issues/20:learning-teaching.html#sec-european-learning-teaching-forum ; https://www.eua.eu/events/117-2021-european-learning-teaching-forum.html - Європейські принципи вдосконалення навчання і викладання у вищій освіті. https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2020/12/yevropeiski_pryntsypy_vdoskonalennia_navchanya.pdf - Навчання і викладання у ЄПВО. https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2020/12/yevropeiski_pryntsypy_vdoskonalennia_navchanya.pdf
Поточний контроль (2 год.)	- Презентація групового проекту "Інклюзивність вищої освіти в умовах сучасності: реальність і виклики"

Назва модуля	Модуль 2 (0,5 ЕКТС). Інституційні політики та інструменти впровадження парадигми інклюзії та вдосконалення викладання в університеті
РН, на які спрямовано модуль	<ul style="list-style-type: none"> - РН4. Розробляти профіль викладача університету як приклад ідентичності власного ЗВО та інклюзивного компонента в системі надання освітніх послуг та проаналізувати ключові показники ефективності безбар'єрного середовища - РН5. Розробляти/диверсифікувати контент робочої програми до різних цільових груп, спрямованої на вдосконалення викладання у вищій освіті в інклюзивному форматі - РН6. Розробляти модель і стратегію вдосконалення викладання університету в парадигмі інклюзії, здійснювати її лобювання та легалізацію
Навчальна діяльність в аудиторії (6 год)	<ul style="list-style-type: none"> - Види навчальних занять: лекція-обговорення, семінар, практичне заняття - Види навчальної діяльності: дискусія, практичне завдання
Лекція (2 год.)	<p>Тема: Безбар'єрність як ключове поняття в парадигмі інклюзивної освіти: інституційні виміри</p> <p>Питання для обговорення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Компоненти безбар'єрності: архітектурна, цифрова доступність; психологічна готовність - Розроблення програми психологічної підтримки за індивідуальними потребами учасників освітнього процесу
Семінар (2 год.)	<p>Тема: Інклюзивне середовище в сучасному ЗВО</p> <p>Питання для обговорення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Модель безбар'єрного середовища та її складові - Психологічна готовність як компонент безбар'єрності: шляхи формування <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Проаналізувати складові моделі безбар'єрного середовища - Проаналізувати взаємозв'язки компонентів безбар'єрності - Визначити передумови та можливості впровадження моделі безбар'єрності у власному університеті
Практичне завдання (2 год.)	<p>Тема: Інклюзивна освіта та перспективи розвитку в ЗВО</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Розробити рекомендації щодо вдосконалення організаційної структури власного університету з метою впровадження інклюзивної освіти
Самостійна робота (5 год.)	- Види навчальної діяльності: практичне завдання, груповий проєкт
Практичне завдання (5 год.)	<p>Тема: Інклюзія в ЗВО: комплексний підхід</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Розробити модель інклюзивної освіти для університету, в якому Ви працюєте - Розробити концепцію впровадження інклюзивної освіти в університеті, в якому Ви працюєте - Розробити план дій для розвитку та легалізації впровадження інклюзивної освіти в університеті, в якому Ви працюєте

Ресурси	<ul style="list-style-type: none"> - Презентації, надані викладачем під час лекції та семінарського заняття - Професійний стандарт на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти». https://mon.gov.ua/storage/app/media/pto/standarty/2021/03/25/Standart%20na%20hrupu%20pr ofesiy Vykladachi%20zakladiv%20vyshchoyi%20osvity_25.03.pdf - Постанова КМУ «Деякі питання ПК педагогічних і науково-педагогічних працівників» № 800 від 21.09.2019 р. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#Text - Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Методичних рекомендацій для професійного розвитку НПП» № 1341 від 30.10.2020 р. https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-metodichnih-rekomendacij-dlya-profesijnogo-rozvitku-naukovo-pedagogichnih-pracivnikiv - Постанова Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 р. № 635 “Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах вищої освіти” https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/635-2019-%D0%BF#Text - Постанова Кабінету Міністрів України від 29 липня 2009 р. №784 “Про затвердження плану заходів щодо створення безперешкодного життєвого середовища для осіб з обмеженими фізичними можливостями та інших маломобільних груп населення на 2009-2015 роки “Безбар’єрна Україна” https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/784-2009-%D0%BF#Text
Поточний контроль (2 год.)	<ul style="list-style-type: none"> - Презентація групового проекту «Впровадження інклюзивної освіти в сучасному ЗВО»

4 – Оцінювання РН та правила поведінки

PAGE * ----- Оцінюванн я РН	<p>Форми поточного контролю:</p> <ul style="list-style-type: none"> - участь в обговореннях, семінарських заняттях, виконання практичних завдань, презентація групових проектів <p>Форми підсумкового контролю:</p> <ul style="list-style-type: none"> - тест, захист інституційного проекту <p>Критерії оцінювання РН:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Активність - Конкретність, лаконічність - Обґрунтованість, оригінальність <p>Формування інтегральної оцінки за НД : максимально 100 балів</p> <ul style="list-style-type: none"> - Участь в обговореннях (лекції) – 5 балів - Участь в семінарських заняттях – 5 балів - Участь на практичних заняттях – 5 балів - Виконання самостійної роботи – 10 балів - Презентація результатів групових проектів – 10 балів - Тест (1 год.) – 10 балів - Захист інституційного проекту (3 год.) – 20 балів
Правила поведінки	<p>Вимоги щодо відвідування занять, виконання завдань тощо:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Присутність та активна участь на заняттях - Своєчасне та якісне виконання завдань <p>Вимоги щодо академічної доброчесності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Посилання на первинні джерела

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

- Формування та формулювання авторської позиції

Розподіл годин (30 год.)

Модуль	Всього год.	Лекція	Практичні	Семінарські	Самостійна робота	Поточний контроль
Модуль 1	13	2	2	2	5	2
Модуль 2	13	2	2	2	5	2
Всього	26					

	Всього	Тест	Захист інституційного проєкту
Підсумковий контроль	4	1	3

Розподіл балів (100 балів)

Модуль	Всього год.	Лекція	Практичні	Семінарські	Самостійна робота	Поточний контроль
Модуль 1	35	5	5	5	10	10
Модуль 2	35	5	5	5	10	10
Всього	70					

	Всього	Тест	Захист інституційного проєкту
Підсумковий контроль	30	10	20

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.